

Logaldalli namma/ logaldalliid namaid: Laura Kotavuopio

Institušuvdna: Sámi allaskuvla

E-mail: lurak@samas.no

Guorahallamen davvisámegiela mánáid lohkan- ja čállinhástalusaid

Čoahkkáigeassu/ abstrákta:

Čálamáhtu dutkan lea bivnnuhis ja viiddes dutkanfáddá ja earenoamážit váldogielaide čálamáhtu birra gávno valjit dutkandiehtu. Dilli lea nuppelágan eamiálbmotgielaide dego sámegiela buohta. Sámegiela mánáid ellet guovtte- ja mánggagiela birrasii váldogielaide váikkuhusaide vuolde, birrasii gos sámegiela dávjá lea unnitlogugiela. Vaikko sámegiela mánáid giellaovdáneapmi lea muhtun ráje dutkojuvvon, de sámegiela mánáid oahppanválttisvuodain ii olus gávno dutkandiehtu. Oahppanválttisvuodáid sáhttet váikkuhit guhkás eallimis, jus dat eai fuomášuvvo ja veajuiduhttojuvvon áiggil. Go váilot dutkanvuodáid dieđut, báhcet sámegiela mánáid dávjá váile doarjaga, mii váldá vuhtii sin giella- ja kulturduogáza erenoamášvuodáid.

Ovdanbuktima vuodđun lea mu nákkosgirjedutkamuš, man ulbmilin lea čielggadit davvisámegiela mánáid ja nuoraid čálamáhtu hástalusaid duogáza ja konteavstta. Ovttaskas dáhpáhusguorahallamiid bakte čielggaduvvojit davvisámegiela mánáid ja nuoraid lohkan- ja čállinhástalusaid duogáš. Ulbmilin lea sámegiela ohppiin, sin bearrašii ja oahpaheaddjiin čoggojuvvon dieđuid vuodul ipmirdit mot giellabiras, oahppanvejolašvuodáid ja individuála dahkkit váikkuhit lohkan- ja čállinmáhtu ovdáneapmái sámegiela oktavuodain. Nákkosgirjedutkamušas guorahallojuvvon maidái mot speallanvuodáid veajuiduhttin váikkuha davvisámegiela ohppiid lohkan- ja čállinmáhttui. Riikkaidgaskasaš PISA- ja PIRLS-bohtosat čájehit fuolastuhtti bohtosiid mánáid čálamáhtu hedjoneamis miehtá máilmmi. Eamiálbmotgiela mánáid, dego sámegiela mánáid, leat erenoamáš rašis dilis. Dát dutkamuš buktá konkrehta dutkandieđuid ja reaidduid dan dili dustemii.